

Zavpil je oče tedaj in hotel tujca udariti po glavi. A berač se mu je zagnal med noge in ga prekucnil. Hotel se je pobrati; a bil je toliko pijan, da mu ni bilo mogoče.

Berač je pristopil k Marici in jo začel drgniti po obrazu. Zavedela se je, a bila je tako slabotna, da jo je moral spraviti na postelj.

„Ali pojdemo domov, očka?“ ga je vprašala. Tresla se je po vsem životu. Vročina jo je jela kuhati, in blesti je začela. Lakota, trud, strah, udarci, vse je vplivalo na njeno slabotno zdravje. Govorila je o domu in hrepenela po njem z gorečo dušo. Berač je čul vso noč pri nji in ji polagal mrzle obkladke na čelo.

Štiri dni je tako ležala — med življenjem in smrtjo. Nato je sledil lahen oddihljaj pred smrtjo. Potem je zaspala za večno. Še poslednji trenotek ji je bila pred očmi domača koča. Z nasmehom na ustnih je umrla, kot bi bila čula z domačih trat veselo pesem. — — —

* * *

Oče se je kesal svojega čina in je tudi kmalu za njo zapustil svet. Berač je pa šel dalje po svetu, kakor mu je bilo usojeno.

Tako umirajo tisoči zapuščenih, sami, daleč od domovine, ki plaka za sinovi. Zapuščajo jo in gredo za srečo, ki se jim nastavlja. Hrepeneče srce je pa srečno samo v domovini, ki je mati dobrotljiva, lepa, rodovitna.

Koristna zabava.

(VI. Akustika.)

V akustiki je posebno zanimiv nauk, kako se po tresenju vzbujeni glas dalje širi in dohaja do našega ušasa. Navadni prevod glasú je zrak, a prevaja ga tudi voda in trdna telesa, in sicer še krepkeje in hitreje (voda štirikrat, trdna telesa pa še dvajsetkrat hitreje). To nam kaže več mikavnih poizkusov.

Najnavadnejši poizkus je z žepno uro. Ako položimo uro na konec klopi ali dolge mize in poslušamo ob drugem koncu, slišimo dokaj glasno tiktanjanje, ki ga skozi zrak ne slišimo več.

Kratkočasen je tudi telefon iz niti. Široka, pa nedolga cevka se na enem koncu zakrije s tenko ploščico, in v njo na sredi pripne dolga nit, ki se na drugem koncu istotako pritrdi na enako pripravo kakor je razvidno na sliki v prerezu (št. 11). Ako kdo pri odprtini A prav tihi govori ali le šepeče, ga dobro sliši, kdor nastavi uho na odprtino pri B, če sta tudi oddaljena do 100 m.

A

B

št. 11.

Ako hočeš slišati kar v sobi veličastno zvonjenje, napravi takole: Kos jekla, n. pr. glasbene vilice all kako drugo brenčeo reč, obesl na sredo kake $\frac{1}{2}$ m dolge nit, pritisni vsak konec niti v uho ter tišči s prstoma v ušesih in tolci z visečim jeklom ob mizo ali stol, — boš slišal kako mogočno bo donealo! Seveda čim večji je kos, ki ga rabiš, tem mogočnejši don.

Posebno imeniten je pa tale poizkus. Vprašaj: Kdo hoče slišati grom? Onemu, ki se ponudi, reci, da naj zatiſne ušesa z obema rokama. (Slika 12.) Nato mu deni precej dolgo trdno nit okrog glave, tako, da gre preko ušes čez obe roki. Zdaj drži z eno roko oba konca nit, precej napeto, z drugo pa udari ali potegni po niti — kakor po struni. Ako storиш to z nohtom, zabobni kakor trest ali grom; če pa udariš s koncem prsta, se pa čuje bobnenje, kakor bi grmelo v daljavi. Še močnejše bobnenje se sliši, ako se s prsti krepko semitertja drgne ob nit.

Kaj lepo se sliši, ako se pritisne kaj donečega na nit tam, kjer se strinjata oba konca, n. pr. glasbene vilice.

Štev. 12.

Spominčice.

XIV.

V delu išče le veselje,
V molitvi mir srca;
Pota tvoja Bog naj vodi —
Raj že tu se ti smehlja . . .

Aleksij Andrejev.

Preizkušnja iz raznih predmetov.

XV. Iz te lova d b e: Kdaj najboljši telovader ne more skočiti niti čez slammato bilko, ležečo na tleh?

XVI. Iz abecednika. Katero črko si zapomnijo abecedarji z najmanjšim in katero z največjim trudom?

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnji številki.)

Rešitev šaljivih vprašanj v št. 10.

XIV. a) Kadar pomoli glavo skozi okno ali skozi vrata.

Prav so rešili: Vizjak Štefka, učenka v Ljubečni; Štelcar Josip, sluga kn.-škof. pisarne v Mariboru; Lečnik Mar., učenka III. razreda v Svetinjah pri Ormožu; Strašek Ivanka, Kene Zinka, Peterlin Mici, Javoršek Dora, Verbic Alojzija, Konjar Paula, Novak Leopoldina, Podboj Ter., Hirschman Anica, Pristavec Ivanka, Penko Justina, Mandelj Anica, Kuchler Dragica, Pečkaj Mici, Pečirer Anica, Rotar Julka, Šuštar Antonija, Ažman Anica, Mejak Roza, Pivk Mici, Kokot Milka, Cerar Ela, Kalinšek Pepca, Kobal Mici, Ferenčák Angela, Drnovšek Fani, Cepuder Lojkza, učenke VIII. razr. v Lichtenthurn. zavodu v Ljubljani; Justin Marica, učenka na c. kr. vadnici v Ljubljani

b) Usta.

Prav so uganili: Štelcar Josip, sluga kn.-škof. pisarne v Mariboru; Kosi Tomaž, učenec III. razr. v Svetinjah pri Ormožu; Justin Marica, učenka na c. kr. vadnici v Ljubljani.*)

*) Po pomoti je zadnjič izostal Bende Roman, drugošolec v Mariboru, ki je prav rešil XIII. a) in b).

„Vrtec“ izhaja 1. dné vsakega meseca in stoji s prilogu vred za vse leto 5 K 20 h, za pol leta 2 K 60 h — Uredništvo in upravnštvo sv. Petra cesta št. 78, v Ljubljani.